

Groencertificaten: nu ook voor duurzame warmte

In de energie- en warmtetransitie staat duurzame warmte steeds meer in de belangstelling. De zogenoemde Garanties van Oorsprong (GVO's) helpen om grijs van groen te onderscheiden. Een pilot in Duiven levert hierover nieuwe inzichten op.

▲ Papierresidu.

Het systeem van Garanties van Oorsprong (GVO's) geeft afnemers van stroom en gas zekerheid over de (duurzame) herkomst van de energiebronnen. Energiebedrijven gebruiken de certificaten voor groene stroom bijvoorbeeld bij de zogenoemde stroometikettering. Sinds 2005 zijn leveranciers, producenten en handelaars verplicht om jaarlijks bekend te maken hoeveel elektriciteit is opgewekt met hernieuwbare bronnen en hoeveel stroom afkomstig is van fossiele brandstoffen. Daarnaast is een GVO vaak een voorwaarde voor subsidies voor duurzame (pilot)projecten.

Door de beweging richting een energieneutrale gebouwde omgeving staat certificering voor groene stroom en groen gas steeds meer in de belangstelling, bijvoorbeeld bij gemeenten met ambitieuze klimaat-

doelstellingen. Ook bedrijven die werken aan een duurzame bedrijfsvoering vragen vaker om groencertificaten. Sinds 2013 is het garantiesysteem ook beschikbaar voor warmte. CertiQ, een dochterondernemer van netbeheerder Tennet, verstrekt de GVO's. Deze zijn beschikbaar voor allerlei typen warmtebronnen: van warmte uit warmtekrachtcentrales tot geothermie.

Pilot met papierresidu

Bij AVR in Duiven is een pilot gestart om de methodiek van GVO's voor warmte te verifiëren. 'In de pilot willen we onderzoeken hoe we de herkomst van onze warmte op een transparante manier kunnen vastleggen', vertelt Hans Wassenaar, senior projectleider bij AVR. Op het terrein van AVR in Duiven staan naast drie afvalcentrales ook een thermische conversie-

installatie (TCI) die papierresidu verwerkt tot stroom en warmte. AVR levert de warmte via het warmtenetwerk van Nuon aan huishoudens en bedrijven in Arnhem, Duiven en Westervoort. De warmte uit de TCI is onder andere in gebruik bij het nabijgelegen Zwembad de Koppel. 'Hoe krijgen we voor dit complexe netwerk een systeem van GVO's op orde, zodat klanten weten uit welke bronnen hun warmte precies afkomstig is?', vat Wassenaar het centrale vraagstuk van de pilot samen.

Het is voor het eerst in Nederland dat er een gedetailleerde boekhoudbalans wordt gemaakt van de productie en levering van gecertificeerde groene warmte, vertelt Wassenaar. 'De vraag die we straks kunnen beantwoorden is: hoeveel warmte in het warmtenet is aantoonbaar afkomstig van afvalverwerking en hoeveel komt uit de nog duurzamere TCI? Door de biogene warmte, die ontstaat bij de verbranding van bijvoorbeeld papier en voedselresten, te onderscheiden van warmte die ontstaat bij de verwerking van fossiele materialen (bijvoorbeeld plastic), kunnen we afnemers precies de duurzame prestaties van hun verwarming laten zien.' Tot nu toe zijn die prestaties, zoals de verminderde CO₂-uitstoot, alleen op het niveau van het gehele warmtenetwerk berekend. Nuon publiceert deze cijfers, die door TNO worden gevalideerd, elk jaar in zogenoemde CO₂-reductierapportages.

Open markt

Op termijn biedt het systeem van GVO's mogelijkheden voor een open markt in duurzame warmte, vertelt Daniël Awater van Nuon. 'We willen afnemers van stadsverwarming groene warmte kunnen aanbieden. We gebruiken GVO's om aan te tonen dat de warmte van hernieuwbare bronnen afkomstig is.'

GVO's beloven daarmee ook een belangrijke rol te gaan spelen in lokaal duurzaamheidsbeleid. Met groencertificaten kunnen producenten van warmte en beheerders van warmtenetten aantonen hoe groot de energiebesparing en CO₂-reductie van een warmtenet is. Gemeenten, woningcorporaties, vastgoedontwikkelaars en andere zakelijke afnemers kunnen op die manier met de aankoop van gecertificeerde warmte laten zien wat de aansluiting op het warmtenet precies oplevert voor het bereiken van hun duurzaamheidsdoelstellingen.

Nederlandse warmte

Uit de ervaringen met GVO's weten we dat het systeem voor groene stroom niet feilloos werkt. Zo is er een gebrek aan transparantie over de registratie van het aantal verkochte certificaten en is het mogelijk om in Nederland groene stroom van bijvoorbeeld windmolens in IJsland of waterkrachtcentrales in Zweden te kopen.

Nuon heeft deze tekortkomingen onderkend, zegt Awater. 'We hebben met betrokken partijen - zoals warmtebedrijven en toeleveranciers - een gedragscode ondertekend. Daarin staat bijvoorbeeld dat GVO's voor duurzame warmte in het regionale net moeten blijven. Een certificaat van een warmtebron in Amsterdam mag dus niet verkocht worden in Groningen.' Alle groene warmte is in Nederland gemaakt. Sterker nog, de bron ligt altijd in de buurt van het warmtenet.

Waardering voor warmte

'Het is vreemd dat we van gas af willen en grootschalig over moeten naar warmtenetten en *all electric* oplossingen, maar dat de waardering van duurzame warmte niet wordt onderkend,' zegt Awater over de uitdagingen voor de toekomst. 'Groene warmte is er nu voor mensen die iets extra's voor het milieu willen doen en bereid zijn daarvoor te betalen. Je huis krijgt geen betere energieprestatiecoëfficiënt (EPC) of een beter energielabel als je honderd procent duurzame warmte afneemt - je krijgt waardering voor rendement van het gemiddelde van het hele warmtenet. We zoeken nu in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken naar andere manieren om verduurzaming van warmtenetten te waarderen en stimuleren. Groene warmtenetten leveren immers een belangrijke bijdrage aan de energietransitie.' ●

▼ De thermische conversie-installatie (TCI) in Duiven.

WEBSITES

www.certiq.nl

www.leenecomunicatie.nl